

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
Administrative factors affecting the standard-based implementation of
childcare under office area, in Bangkok

วรรณิ์ เค้นสมุทร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร. สายฝน เสกขุนทด และ ดร. ดร.ณภาพ เพียรจัด

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the administrative factors of child care centers; 2) the standard-based implementation of child care centers; 3) the relationship between administrative factors and the implementation of child care centers; and 4) the administrative factors affecting the standard-based implementation of child care centers under Nongchok area Bangkok. The sample were 123 participants of head teachers of centers and teachers of child care centers in Nongchok Office area, The instrument was a questionnaire (5 rating-scales). The statistical used in data analysis were frequency, percentage, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient and multiple regression analysis.

The findings of the study were as follows :

1) The administrative factors of childcare centers, as a whole, was at high level of average (\bar{x} = 3.97) ranking from high to low : the atmosphere and organizational cultures, the personnel and team development, the organization and the information technology respectively.

2) The standard-based implementation of child care in Nongchok office area Bangkok was at high level of average (\bar{x} = 4.12) ranking from high to low : creation learning process in order to promote and development child, The children qualities and the child care center management respectively

3) The relationship between administrative factors and the standard-based implementation of child care centers in Nongchok District Office, Bangkok. Was at a highly positive (r_{xy} = .812) with the statistical significance of 0.01.

4) The administrative factors affecting the standard-based implementation of child care centers under Nongchok. area Bangkok have two factors : the personnel and team development and the strategic. the predictive power was at 66.7 percent and written in the predictive equation of standard scores as $Z'y = .522X_3 + .348X_4$

Keywords : the administrative factors, standard of childcarecenters

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาปัจจัยการบริหารของศูนย์เด็กเล็ก 2) ศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก และ 4) ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูหัวหน้าศูนย์และครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครจำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยการบริหารของศูนย์เด็กเล็กทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ด้านโครงสร้างขององค์กร ตามลำดับ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2) การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก คุณภาพเด็กและการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก

3) ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 67.7 ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน และด้านกลยุทธ์ ส่วนด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านโครงสร้างองค์กร ไม่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ $Z'y = .522X_3 + .348X_4$

คำสำคัญ : ปัจจัยการบริหาร มาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้นย่อมต้องอาศัยปัจจัยการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในทุกด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 4) กำหนดไว้ในมาตรา 9 (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, หน้า 5)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น มาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมและ มีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา

สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐาน รวมทั้งเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีรัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ และมาตรา 52 ซึ่งให้เห็นว่าหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน องค์กรวิชาชีพ ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ต่าง มีความสำคัญและจำเป็นในการมีบทบาทหน้าที่และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกระดับทุกรูปแบบ และไม่เพียงเฉพาะการจัดการศึกษาภาคบังคับเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษา ระดับ ก่อนประถมศึกษาและการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งประชาชนทุกคนย่อมได้รับการศึกษาอบรมนับตั้งแต่ระดับปฐมวัย นอกจากนี้ยังมีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อเกิดความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางการศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น การศึกษา คือรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศเพราะการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคล ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม ให้เป็นผู้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ ตั้งแต่แรกเกิดและทุกช่วงชีวิต ถ้าบุคคล ในสังคมเป็นผู้มีคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ก็จะเป็นกำลังในการทำประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติ โดยรัฐมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพทั่วถึงและเพียงพอ การจัดการเรียนการสอน เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 4)

นอกจากนี้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2551 กำหนดให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมุ่งเน้นให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการเลี้ยงดู การสร้างเสริมประสบการณ์ และสนับสนุน ให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพทางการแพทย์ พบว่ามนุษย์ที่มีอายุตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิ จนถึงช่วง 8 ปี นับว่าเป็นช่วงทองของชีวิต เนื่องจากเป็นระยะที่ระบบประสาทและสมองของเด็กเจริญเติบโต ในอัตราสูงสุด การปลูกฝังและสร้างเสริมพัฒนาการ ทุกด้านให้แก่เด็กในวัยนี้ ย่อมได้ผลอย่างเต็มศักยภาพมากกว่าการปลูกฝังและสร้างเสริมในช่วงวัยอื่นๆ โดยพัฒนาการแต่ละด้านจะเป็นไปตามลำดับตามระยะเวลา เช่น การพัฒนาอวัยวะและระบบทำงานต่างๆ ภายในร่างกายจะเกิดขึ้นเมื่อทารกยังอยู่ในครรภ์มารดา ทารกแรกคลอด จะพัฒนาระบบหายใจ ระบบย่อยอาหาร และระบบขับถ่าย ในขณะที่พัฒนาการทางสมองจะดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้นตามลำดับจนสามารถควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อต่างๆ จดจำ เข้าใจ และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ด้วยเหตุนี้ศูนย์เด็กเล็กจึงมีความสำคัญต่อการอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูเด็ก โดยพ่อแม่มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจเลือกสถานที่ ขึ้นต้นในวัยแรกของชีวิตให้แก่เด็กที่มุ่งเน้นให้มีความพร้อมทุกๆ ด้านเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการต่อไปในระดับสูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข เกื้อหนุนเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรมไทยและพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กนั้น ต้องส่งเสริม ให้มีการพัฒนาเหมาะสมตามวัย และเต็มตามศักยภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งหมายถึงการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ สามารถสร้างสรรคความเจริญมั่นคงและมั่นคงให้แก่แผ่นดิน และประเทศชาติ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สพฐ, 2553, หน้า 13)

ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2552 มีมติมอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) มีหน้าที่เร่งรัดดำเนินการยกระดับ ศูนย์เด็กเล็ก ให้ได้รับการดูแลโดยมีมาตรฐานขั้นต่ำเท่าเทียมกันจึงได้มอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.) ดำเนินการส่งเสริมสวัสดิภาพ การคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิเด็กโดยกำหนดมาตรการ กลไก ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เด็ก มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ปลอดภัยรวมทั้งเร่งรัด ให้มีการจัดทำมาตรฐานกลางเพื่อให้

เด็กได้รับการดูแล พัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 สถานศึกษาทุกแห่งรวมทั้งศูนย์เด็กเล็ก ซึ่งถือว่าเป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม) จะต้องได้รับการประเมินและรับรองคุณภาพ ดังนั้นสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุจึงได้นำมาตรฐานการพัฒนาเด็กมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับระบบการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเป็นอิกกลไกหนึ่งในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของชาติ ภายใต้หลักเกณฑ์มาตรฐานที่สร้างขึ้นบนพื้นฐาน 3 ประการ คือ (1) การบริหารจัดการที่ดี (2) กระบวนการบริหารหรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กที่มีคุณภาพและ (3) ประสิทธิภาพจากการดำเนินงาน คือ เด็กต้องได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานและเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพของศูนย์เด็กเล็ก เป้าหมายสำคัญในการนำเกณฑ์มาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก แห่งชาติไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ก็คือให้เด็กได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ด้วยมาตรฐานที่เท่าเทียมกันทั่วประเทศซึ่งมีความสอดคล้องกับระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ หรือการประกันคุณภาพการศึกษา โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สามารถนำไปใช้ประเมินตนเองเพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุง การดำเนินงาน ของตนเอง ความร่วมมือของบุคลากร ภายในศูนย์เด็กเล็ก และหน่วยงานที่กำกับดูแล เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่จะต้องดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาให้ครบภายในระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ.2555-2559) (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2556, หน้า 9)

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม) กำหนดว่าการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรที่เป็นปัจจัยพื้นฐานทางการบริหารมาช่วย การบริหารการศึกษาจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ต้องอาศัยปัจจัยการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัย การบริหารที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดปัจจัยการบริหาร 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านโครงสร้างองค์การ 2) ด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์การ 3) ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน 4) ด้านกลยุทธ์และ 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย เพื่อให้ศูนย์เด็กเล็กมีคุณภาพมาตรฐานประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับระบบการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ผลผลิตคือ

นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถดำรงชีวิตในสังคมท้องถิ่นที่ตนเองอาศัยอยู่ได้อย่างมีความสุข

กรุงเทพมหานครในฐานะหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงในการดูแลแก้ไขปัญหา พัฒนาเมือง ให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี จัดให้มีบริการในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะในเรื่อง การศึกษาที่ต้องให้ความสำคัญ ทั้งนี้ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนา กรุงเทพมหานครในด้านการพัฒนาการศึกษาซึ่งได้มีการขยายบริการ เตรียมความพร้อมให้แก่เด็กก่อนเข้าเรียนประถมศึกษาอีกทั้งยัง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาของผู้นำราชการ กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำหนดภารกิจด้านพัฒนาการศึกษา คือให้การ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียนในชุมชนให้เพียงพอ และได้มาตรฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้มีราย ได้น้อยและต้องไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ทำให้ไม่สามารถเลี้ยงดู บุตรหลานในวัยก่อนเข้าเรียนภาคบังคับให้มีโอกาสเตรียมความ พร้อมช่วยเสริมสร้างพัฒนาการถูกต้องสมวัยให้แก่เด็กทั้งทาง ด้าน การเรียน การสอน การพัฒนาทางด้านอารมณ์สังคม เพื่อให้เด็ก มีพัฒนาการและพร้อมที่จะเรียนต่อในระดับการศึกษา ภาคบังคับ ซึ่งในเรื่องนี้กรุงเทพมหานครได้จัด ให้มีศูนย์เด็กเล็กในแต่ละเขต พื้นที่ปกครองของกรุงเทพมหานคร โดยมีการสนับสนุนด้าน งบประมาณส่วนหนึ่งให้แก่ชุมชนนำไปบริหารจัดการ ศูนย์เด็กเล็ก ในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง (กองนโยบายและแผนงาน, 2550, หน้า 7)

สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 8 แขวง มีจำนวนศูนย์เด็กเล็ก 33 ศูนย์ประกอบด้วย 1) แขวงกระทุ่มราย มีจำนวนศูนย์เด็กเล็ก 6 ศูนย์ 2) แขวงลำผักชี 5 ศูนย์ 3) แขวงลำ ต้อยตึง 4 ศูนย์ 4) แขวงโคกแฝด 6 ศูนย์ 5) แขวงหนองจอก 4 ศูนย์ 6) แขวงคลองสิบ 2 ศูนย์ 7) แขวงคลองสิบสอง 3 ศูนย์ และ 8) แขวงคูฝั่งเหนือ 3 ศูนย์ จากการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ สามของ สมศ. ในเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม 2557 ที่ผ่านมา เป็นการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรกของศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เป็นการประเมิน ชี้ทิศทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของศูนย์เด็กเล็ก ในภาพรวม จะไม่ตัดสินรับรองหรือไม่รับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา แต่จะกำหนดเพียงว่า “ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) แล้ว” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตาม มาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ 4 มาตรฐาน ได้แก่ 1) การบริหารการจัดการศึกษา กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ได้แก่

พัฒนาการด้านร่างกายด้านอารมณ์และจิตใจด้านสังคมด้าน สติปัญญาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เน้นเด็ก เป็นสำคัญประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนา สถานศึกษา โดยรวมกลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานของศูนย์เด็กเล็ก สังกัด สำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ “ดี” 2) การบริหารจัดการศึกษา กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ ได้แก่ ประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาพัฒนาการของการ ประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด ผลการพัฒนา ให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ ของการจัดตั้งสถานศึกษา ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่น ที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาผลการดำเนินงาน โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา ผลการพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษา มาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการ ปฏิรูปการศึกษาโดยภาพรวมกลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ของศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ อยู่ใน ระดับ “พอใช้” 3) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) การประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมจากการประเมิน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ของศูนย์ศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับ “ปรับปรุง” และ “ปรับปรุงเร่งด่วน” (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม พ.ศ. 2554-2558, หน้า 2-4)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์หลักการและทฤษฎี พบว่ามีปัจจัยการบริหาร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ ด้านพัฒนาบุคลากรและ ทีมงาน ด้านกลยุทธ์และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สำคัญต่อการ พัฒนาศูนย์เด็กเล็ก นอกจากนี้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้แก้ไข ปรับปรุง การบริหารงานการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาและ เป็น แนวทางให้แก่หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็ก ปฐมวัยส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหาร พัฒนาศักยภาพและดูแล เด็กให้สามารถจัดกิจกรรมพัฒนา เด็กปฐมวัยให้เกิดความสำเร็จใน การรับการประเมิน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา และพัฒนาครูหัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก เป็นผู้นำ

การเปลี่ยนแปลง พัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กปฐมวัย ให้สูงขึ้น เป็นผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารของศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยการบริหารส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตในการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ปัจจัยการบริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยศึกษาสังเคราะห์ปัจจัยการบริหารของนักรักศึกษาซึ่งประกอบด้วย มาร์ควอร์ท และเรย์โนลด์ (Marquardt & Reynolds, 1994, pp. 29-23) เบนเน็ต และโอเรียน (Bennett & O'Brien, 1994, pp. 41-49) สเตียร์ (Steers, 1997, p. 8) ไคเซอร์ (Kaiser, 2000, pp. 191-212) และจำริญ จิตรหลัง (2550, หน้า 58-78) ได้ปัจจัยการบริหาร ดังนี้

- 1) ด้านโครงสร้างองค์การ
- 2) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ
- 3) ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน
- 4) ด้านกลยุทธ์และ
- 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ขอบเขตการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กศึกษาจากมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2556, หน้า 3-29) ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน

- 1) การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก
- 2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กและ
- 3) คุณภาพเด็ก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 ทั้งหมดจำนวน 33 ศูนย์ ครูผู้ดูแลจำนวน 171 คน
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครซี และมอร์แกน (Kregic & Morgan, 1970, p. 608)) แล้วนำมากำหนดสัดส่วนเป็นรายแถว 8 แถว ประกอบด้วย 1) แถวกระจุกมูมราย มีจำนวนศูนย์เด็กเล็ก 6 ศูนย์ 2) แถวลำผักชี 5 ศูนย์ 3) แถวลำต้อยตึง 4 ศูนย์ 4) แถวโคกแฝด 6 ศูนย์ 5) แถวหนองจอก 4 ศูนย์ 6) แถวคลองสิบ 2 ศูนย์ 7) แถวคลองสิบสอง 3 ศูนย์ และ 8) แถวคูฝิ่งเหนือและคูฝิ่งล่างโดยการจับฉลากได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 123 คน

ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

- 1) ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยการบริหาร มีดังนี้
 - (1) ด้านโครงสร้างขององค์การ
 - (2) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ
 - (3) ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน
 - (4) ด้านกลยุทธ์
 - (5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) ตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยใช้มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2556, หน้า 3-29) ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ดังนี้
 - (1) การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก
 - (2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
 - (3) คุณภาพเด็ก

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก ปีการศึกษา 2559 เกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90-95)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติประกอบไปด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน คือ (1) การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก (2) การจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และ (3) คุณภาพเด็ก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90-95)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ขอความร่วมมือจากผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามถึงสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4) นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ดำเนินการ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1993, p. 246)

3) การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1993, p. 246)

4) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กโดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยง

เบนมาตรฐาน ($S.D.$) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1993, p.246)

5) การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขต หนองจอก โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบการ นำตัวแปรอิสระทั้งหมดมาสร้างเป็นสมการถดถอย (multiple regression analysis : stepwise method) เพื่อสร้างสมการถดถอย ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร ที่ส่งผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นเพศหญิง จำนวน 123 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 วุฒิปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็น ร้อยละ 57.70 รองลงมา คือ วุฒิมัธยมศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 วุฒิมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 18.70 และ วุฒิอื่นๆ จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.80 ตามลำดับ

ด้านตำแหน่งหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 86.20 และเป็นครูหัวหน้าศูนย์เด็กเล็ก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 ตามลำดับ

ด้านประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับการดูแลเด็กส่วนใหญ่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ 5-10 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26 มีประสบการณ์ 11-15 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 มีประสบการณ์ 16 ปี ขึ้นไป จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 22 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ด้านโครงสร้างขององค์กรตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1) ด้านโครงสร้างองค์กร โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กจัดวางคนและตำแหน่งงานตามความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ศูนย์เด็กเล็กมีการ

ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกศูนย์เด็กเล็กกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายไว้อย่างชัดเจน ตามลำดับและข้อที่มี ค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กกำหนดนโยบายการบริหารงานไว้อย่างชัดเจนและศูนย์เด็กเล็กจัดทำแผนภูมิแสดงสายงานไว้อย่างชัดเจน

2) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร โดยภาพรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ศูนย์เด็กเล็กมีการติดต่อสื่อสารใช้ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน รองลงมา ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กครูและบุคลากรมีอิสระทางความคิดในการปฏิบัติงาน ศูนย์เด็กเล็กบรรยากาศเป็นมิตร ต่อกันในการปฏิบัติงานตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กใช้ระบบธรรมาภิบาลพิจารณาความดีความชอบของคณะครูและบุคลากร

3) ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน โดยภาพรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ครูผู้ดูแลเด็กมีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพรองลงมา ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กได้เข้ารับการอบรมเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงาน ครูผู้ดูแลเด็กศึกษา ดูงานในศูนย์เด็กเล็กที่ได้มาตรฐานและนำ ความรู้มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ย อันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์เด็กเล็กอื่น

4) ด้านกลยุทธ์โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ศูนย์เด็กเล็กมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ของศูนย์เด็กเล็กมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก วิเคราะห์กลยุทธ์และเป้าประสงค์ที่เหมาะสมปฏิบัติได้จริง ศูนย์เด็ก เล็กพิจารณาตรวจสอบกลยุทธ์และเป้าประสงค์ที่เป็นวิกฤตินำมา ปรับปรุงในการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็ก ตามลำดับ และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กกำกับติดตามประเมินผล ตามแผนกลยุทธ์และเป้าประสงค์เลือกทางเลือก ที่เหมาะสมที่สุด ในการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็ก

5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมและ รายชื่อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ศูนย์เด็กเล็ก ใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดเก็บฐานข้อมูลต่างๆ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ รองลงมา ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กสนับสนุนให้มีการเรียนรู้โดยประยุกต์ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพ ศูนย์เด็กเล็กมี ซอฟต์แวร์ที่ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตาม ลำดับและข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กจัด ห้องเรียนที่หลากหลาย เช่น ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หรือ ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็น เครื่องมือ

3. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็ก เล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยรวมและ รายด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม พัฒนาการเด็ก รองลงมา คือ คุณภาพเด็กและด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับ สุดท้าย คือ การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก

1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็ก โดยภาพรวมและ รายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กมีการลงลายมือชื่อผู้ปกครอง ไว้เป็นลาย ลักษณ์อักษรทุกครั้งที่ได้รับ-ส่งเด็ก เพื่อป้องกันการลักพาตัวเด็ก รองลงมา คือ ศูนย์เด็กเล็กมีอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม บริเวณศูนย์เด็กมีความสะอาด ร่มรื่น แข็งแรง ปลอดภัย ตั้งอยู่ห่าง จากสภาพแวดล้อมที่เป็นมลพิษและพื้นที่เสี่ยงต่ออันตราย ศูนย์เด็ก เล็กจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชุมชนระหว่างพ่อแม่ครู ผู้ดูแลเด็กเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งตาม ลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กมีระบบ รองรับเหตุฉุกเฉินหรือระบบป้องกันภัย มีการจัดทำแผนและซักซ้อม ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติ

2) ด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม พัฒนาการเด็ก โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก มีการจัดตารางกิจกรรมประจำวันมีช่วงเวลาให้เด็กได้นอนพักผ่อน กลางวัน รองลงมา คือ ศูนย์เด็กเล็กจัดให้เด็กดื่มนมและน้ำสะอาด อย่างเพียงพอ ศูนย์เด็กเล็กจัดกิจกรรมส่งเสริมลักษณะนิสัยให้เด็ก ได้แสดงพฤติกรรม ด้านอารมณ์และความรู้สึกด้านศิลปะ ดนตรี การ เคลื่อนไหวและได้สัมผัสกับธรรมชาติตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ย อันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กสามารถเขียนแผนการสอนและมี เทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ ในการสอน

3) ด้านคุณภาพเด็ก โดยภาพรวมและรายชื่อ อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก เด็กทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายสำเร็จมีความ กระตือรือร้น รองลงมา คือ ศูนย์เด็กเล็ก เด็กล้างมือหลังทำกิจกรรม หลังเข้าห้องน้ำและก่อนรับประทานอาหารได้อย่างถูกวิธี ศูนย์เด็ก เล็ก เด็กมีความสนใจและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะดนตรีและการ เคลื่อนไหวตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่ ศูนย์ เด็กเล็ก เด็กบอกชื่อ นามสกุลของตนเองบอกชื่อ คุณพ่อคุณแม่และ เบอร์โทรศัพท์ได้

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหาร กับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขต หนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง ($r_{xy} = .812$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหาร กับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก รายงานพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากและมีความสัมพันธ์กันสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยการบริหารด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์ เด็กเล็ก รองลงมา คือ ปัจจัยการบริหารด้านกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด ได้แก่ ปัจจัยการบริหาร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก

5. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหาร (X) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก (Y) สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน (X_3) ด้านกลยุทธ์ (X_4) ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก (Y) สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์ เด็กเล็ก โดยรวมได้ร้อยละ 67.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบคือ $\hat{Y} = .889 + .517X_3 + .280X_4$ และเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานได้ คือ $Z'y = .522X_3 + .348X_4$

ส่วนด้านที่ไม่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐาน ศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร คือ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ (X_2) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_5) และด้านโครงสร้างองค์การ (X_1)

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารศูนย์เด็กเล็กส่วนใหญ่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างผลงานที่ดี ของบุคลากร มีแบบแผนความเชื่อ ที่เป็นบรรทัดฐานและค่านิยมที่บุคลากรในศูนย์เด็กเล็กยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันซึ่งได้จากการสร้างการถ่ายทอดและการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์การ ให้สอดคล้องกับพื้นที่ นอกจากนั้นแล้วยังมีด้านโครงสร้างองค์การซึ่งประกอบด้วยลักษณะของการบริหารบทบาทอำนาจหน้าที่ และระบบในการติดต่อสื่อสารขอบุคคลภายในองค์การ ที่เอื้อให้เกิดการดำเนินการที่มีประสิทธิผลรวมทั้งด้านการมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำก็เป็นส่วนผสมที่

ทำให้การดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็ก จะเกิดความสำเร็จและประสิทธิผลจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างมาบูรณาการประกอบเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดผลดีต่อเด็กและบรรลุลวัตถุประสงค์ของศูนย์เด็กเล็ก ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชรอุมา สุขเกษม (2553, หน้า 116) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลจังหวัดราชบุรี พบว่า ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในการบริหารศูนย์เด็กเล็กจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายได้ ขึ้นอยู่กับความสามารถ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ และความตั้งใจในการปฏิบัติงาน จะทำให้การดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวีวิไล สุตรัก (2553, หน้า 6) ได้ศึกษาเรื่องมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานีผลการศึกษาพบว่า ระดับของปัจจัยการบริหารศูนย์เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี ตามทัศนะของนายก อบต. ผอ. กองการศึกษา/หน.ส่วนการศึกษา/นวช.ศึกษา และครูผู้ดูแลเด็ก ทั้ง 7 ด้าน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกรรณก อุณราพรหม (2553, หน้า 78-79) พบว่า การจัดการศึกษา ของศูนย์เด็กเล็ก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อันเนื่องมาจากปัจจัยการบริหารที่เป็นเครื่องมือสอดแทรกอันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลกลุ่มบุคคลในอันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การโดยตรง ทั้งนี้เพราะว่าการปฏิบัติงานภายในองค์การมีบุคคลเป็นกลไกสำคัญในการปฏิบัติ ฉะนั้นปัจจัยการบริหาร ที่ได้รับการวางแผนมาเป็นอย่างดีแล้ว จะเป็นเครื่องมือเป็นยุทธศาสตร์อันสำคัญในการบริหารองค์การ สเตียร์ส (1997, p.57) และการที่องค์การจะประสบความสำเร็จได้เมื่อผู้บริหารมีความสามารถที่จะกำหนดลักษณะของเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ที่ต้องการได้อย่างจำเพาะเจาะจงและชัดเจน ดังนั้นปัจจัยการบริหาร จึงเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการที่องค์การจะประสบความสำเร็จ (ประภัสรา เทพศาสตร์, 2553, หน้า 20,21)

จากเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้ระดับปัจจัยการบริหารศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุรักษ์ มาสเนตร (2552, หน้า 80) ศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก กรมอนามัยของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ในเขตบางซื่อ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กกรมอนามัย ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

ในเขตบางซื่อ มีระดับการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีศณี เจริญใจ (2551, หน้า 88) การศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ สุดรัก (2553, หน้า 6) ได้ศึกษาเรื่องมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานีผลการวิจัยพบว่า ระดับของประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ตามทัศนะของนายก อบต. ผอ.กองการศึกษา/หน.ส่วนการศึกษา/นวช.ศึกษา และครู ผู้ดูแลเด็ก ทั้ง 4 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร พนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่น ที่ทำหน้าที่ในส่วน ที่รับผิดชอบได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นแล้วในด้านที่มีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเกิดความพร้อมใจที่จะร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การจัดกิจกรรมสัมพันธ์กับชุมชน การให้บริการด้านอื่นๆ แก่ชุมชน และการรับความช่วยเหลือจากชุมชน ตลอดจนการติดตามและประเมินผล ที่ได้รับการตอบสนองให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี สำหรับ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยและด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยนั้นการสรรหา การคัดเลือก การวางแผนการพัฒนางานการเงินงบประมาณและการดำเนินงานทางวินัยที่เป็นประเด็นสำคัญ ซึ่งผู้บริหารได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างดีและต่อเนื่องรวมทั้งการจัดบริเวณ ที่ซึ่งใช้ในการจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้แก่เด็กเล็ก อันได้แก่ อาคารเรียน บริเวณพักผ่อน สวนหย่อม ลานกีฬา สนามเด็กเล่นและสาธารณูปโภคต่างๆ ให้มีความพร้อมในการทำภารกิจของศูนย์เด็กเล็กให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เป็นเพราะว่าศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการที่ดี อันสืบเนื่องมาจากมีการดำเนินการต่างๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กจนเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีและเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดจากสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับผลการศึกษาของกัญติกา ทองขาว (2554, หน้า 94 - 96) ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหาร ส่วนตำบลคิมใหญ่ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ โดยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับจิราวุฒิ สีมารักษ์ (2553,

หน้า 117-119) ได้ศึกษาการดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดเลย ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในจังหวัดเลย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สุรินทร์ ทาเกิด (2550, หน้า 57-61) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของผู้ปกครองและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตำบลสันทราย อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ในด้านบุคลากร ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนเห็นด้วยในระดับมาก

จากเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้การดำเนินงาน ตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยการบริหารโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .812 ซึ่งมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ สุดรัก (2553, หน้า 6) ได้ศึกษาเรื่องมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ตามทัศนะของนายก อบต. ผอ.กองการศึกษา/หน.ส่วนการศึกษา/นวช.ศึกษา และครูผู้ดูแลเด็ก โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันระดับสูง

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กจะต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ด้านโครงสร้างองค์การด้านวัฒนธรรมองค์การ ด้านบรรยากาศองค์การด้านกลยุทธ์และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์ทางบวกหรือไปในทิศทางเดียวกันแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะมีประสิทธิผลได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ เข้าไปเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับการศึกษาของเจนจิรา สิริวราพงศ์ (2551, หน้า 68 - 69) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันระดับมาก

จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัด

สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก

4. จากการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครมี 2 ตัวแปร ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน และด้านกลยุทธ์ ซึ่ง ตัวแปรทั้ง 2 นี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 67.7 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับขวัญใจ สุตรัก (2553, หน้า 6) ได้ทำการศึกษาเรื่องมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารส่งผล ต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ ด้านค่านิยมร่วม และด้านกลยุทธ์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ 0.908 แสดงว่า ปัจจัยการบริหารด้านทักษะความรู้ ความสามารถ ด้านค่านิยมร่วม และด้านกลยุทธ์ สามารถทำนายประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ 90.8

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจัยการบริหารเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปด้วยดี ทั้งนี้ เพราะว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะเกิดความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัย ปัจจัยหลายอย่างมาบูรณาการประกอบเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดผลดีต่อเด็กและบรรลุวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับกุสุมา ศรีละพันธ์ (2555, หน้า 88) ได้วิจัยการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาระดับ ก่อนประถมศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารสามารถพยากรณ์คุณภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ร้อยละ 50.80

จากเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุทำให้ปัจจัยการบริหารด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน และด้านกลยุทธ์ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .01

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารศูนย์ เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยเฉพาะศูนย์เด็กเล็ก จัดห้องเรียน

ที่หลากหลายเช่น ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หรือห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ ดังนั้นผู้บริหารควรบริหารจัดการศูนย์เด็กให้มีห้องปฏิบัติการเฉพาะ เช่นห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หรือห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2. จากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยเฉพาะเรื่องของศูนย์เด็กเล็ก มีระบบรองรับเหตุฉุกเฉิน หรือระบบป้องกันภัย มีการจัดทำแผนและซักซ้อมป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่อง ของการรองรับเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นในศูนย์เด็กเล็ก ควรมีการวางระบบป้องกันภัยในศูนย์เด็กเล็ก และทำความเข้าใจและซักซ้อมการป้องกันภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะนักเรียนในศูนย์เด็กเล็ก เป็นนักเรียนที่อยู่ในระดับปฐมวัย ที่ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด

3. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ดังนั้น ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ โดยมุ่งเน้นเรื่องด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ด้านโครงสร้างขององค์การด้านกลยุทธ์ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำพาศูนย์เด็กเล็ก ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

4. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผล ต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญ และสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านกลยุทธ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ เพื่อนำพาศูนย์เด็กเล็กไปสู่ความสำเร็จและประสิทธิภาพในการบริหาร

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

2. ควรศึกษามาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์ เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

3. ควรศึกษาองค์ประกอบอื่นๆ จากปัจจัยการบริหาร เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาการบริหาร ศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุณาพรหม. (2553). การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2556). การศึกษาและพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์. [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 27 ตุลาคม 2559.
- กระทรวงมหาดไทย. (2556). มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ คู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด. เทพเพ็ญวานิสย์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553) การประกันคุณภาพของศึกษา. กรุงเทพฯ : ครูสภา. กองนโยบายและแผนงาน. (2550). แนวทางการ
- กระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการ บริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กุสุมา ศรีละพันธ์. (2555). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา. ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กัญติกา ทองขาว. (2554). ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่ อำเภอเมือง อำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ. สารนิพนธ์รัฐประศาสน ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ขวัญใจ สุตรัก. (2553). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2543). แนวทางการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการ ตรวจประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- จิราวุฒิ สีมารักษ์. (2553). การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- เจนจิรา สิริวราพงศ์. (2551). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอร่องควาง จังหวัดแพร่. รายงาน การศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัย การปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประภัสรา เทพศาสตร์. (2553). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการ บริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดโรงเรียนเทศบาล จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ครุ ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ปรีศนี เจริญใจ. (2551). การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสน ศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เพชรอุมา สุขเกษม. (2553). การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด เทศบาล ในจังหวัดราชบุรี. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตร- มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรินทร์ ทาเกิด. (2550). ความคิดเห็นของผู้ปกครองและผู้นำ ชุมชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ ตำบลสันทราย อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษา อิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทาง การนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). กฎหมายว่าด้วย ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- อนุรักษ์ มาสเนตร. (2552). การศึกษาการดำเนินงานการบริการ ด้านการศึกษาตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กกรมอนามัยของ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในเขตบางซื่อ. สารนิพนธ์การ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Bass, B. (1985). Leadership and performance beyond expectations. New York : Free Press.

- Bennett, J.K., and O, Brien, M.J. (1994). **The Building Blocks of the Learning Organization**. Training, 3 (June 1994),41-49.
- Best, J.W. (1993). **Research in Education**. Boston, M.A. : Allyn and Bacon. p.247.
- Brown, Warren B., and Moberg, Denis J. (1980). **Organizational Theory and Management : A Macro Approach**. New York : John Wiley & Sons.
- Borich, G. (1988). **Toward a theory of instruction**. Chicago : Association Press and Follett Publishing.
- Cherrington, J.D. (1994). **Organization Behavior : The Management of Individual and Organization Performance**. Boston : Allyn and Bacon Inc.
- Dubrin, A.J. (1984). **Foundations of Organizational Behavior**. Englewood Cliffs, N. J. : Prentice-Hall.
- Gordon, Judith R. (1999). **Organizational Behavior : A Diagnostic Approach (6th ed.)**. Upper Saddle River, NJ : Prentice Hall International.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.V. (1970). **Detemining Size for Research Activites Educational and Psychological Measurement**.30(3), 608-609.
- Kaiser, S. M. (2000). **Mapping the Learning Organization : Exploring a Model of Organizational Learning**. Ph.D. Dissertation, Louisiana State University, U.S.A.
- Litwin, G.H. & Stringer, R.A. (1968). **Motivation and Organizational Climate Boston** : Division of Research Harvard Business
- Likert, Rensis. (1967). **The Method of Constructing and Attitude Scale, Reading in Attitude Theory and Measurement**. Fishbeic, Matin, ED. New York : Wiley & Son.
- Marquardt, M.J. and Reynolds, A. (1994). **The Global Learning Organization**. New York : IRWIN.
- Moorhead, G. & Griffin, R.W. (1995). **Organizational Behavior : Managing People and Organization (4th ed)**. Boston : Houghton Mifflin.
- Robbin, S.P., & Coulter, M. (1999). **Management (6th ed.)**. New Jersey : Prentice Hall. Inc.
- Schermerhorn, J. R., Jr.; Hunt, J. G. & Osborn, R. N. (2000). **Organizational Behavior**. U.S.A. : Fairford, GLO, United Kingdom.
- Steers, R.M., and Porter, L.W. (1997). **Motivation and Work Behavior**. New York. : McGraw-Hill.
- Stogdill, R.M. (1948). **Handbook of leadership**. New York : Free Press.
- W. Reeder William. (1974). **Some Aspects of the Informal Social Participation of Farm Families in New York State**. Cornell University. (Unpublished Ph.D. Dissertation).